

اطلاعات آینده‌نگر

گفتگو با آقای هوشنگ مهدوی

مدیر مالی شرکت سرمایه‌گذاری غدیر

سازمان

شرکت سرمایه‌گذاری غدیر از بازیگران پرسابقه و فعال بازار سرمایه ایران است و سرمایه‌گذاران توجه ویژه‌ای به اطلاعات منتشرشده درباره شرکت و زیرمجموعه‌های آن دارند. در بازار سرمایه ایران نیز مانند سایر کشورها، درباره این گفته که اطلاعات مالی سهم موثری در تصمیم‌های سرمایه‌گذاری دارد، با تردید نگاه می‌شود. تجربه شما در باره این موضوع چگونه است و آیا در ایران صورتهای مالی تهیه شده بر اساس استانداردهای حسابداری، نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی را تامین می‌کند؟

مهدوی

صورتهای مالی تهیه‌شده بر اساس استانداردهای حسابداری نیاز اطلاعاتی استفاده‌کنندگان داخل کشور را تا حد بسیار زیادی تامین می‌کند. با توجه به رشد بازار سرمایه و پذیرش شرکتهای بیشتر در بازار بورس، به‌قاعده، اطلاعات آینده‌نگر بیش از اطلاعات مالی تاریخی، که صورتهای مالی به‌طور عمده بیانگر رویدادهای گذشته می‌باشند، مورد نیاز استفاده‌کنندگان خواهد بود. اما درخصوص نیاز

سازمان

در تجدیدنظر در استاندارد بین‌المللی حسابداری کوشش هیئت یادشده بر این است که تعریف دقیقتری از سود عملیاتی و طبقه‌بندی روشنتری از صورت سودیازبان و اقلام آن ارایه کند.

مهدوی

چنانچه منظور افشای اطلاعات بیشتر در باره سود عملیاتی در قالب یادداشتهای توضیحی همراه باشد، با عنایت به این‌که استفاده‌کنندگان حرفه‌ای از صورتهای مالی تعریف سود عملیاتی را به‌درستی و کامل درک می‌کنند، توصیف بیشتر سود عملیاتی که اقلام تشکیل‌دهنده آن در صورت سودیازبان و در یادداشتهای توضیحی پیوست آورده می‌شود نمی‌تواند خیلی کاربردی و موثر باشد و آنچه که در ذات این تعریف نهفته است به استفاده‌کنندگان اطلاعات بیشتری ارایه می‌دهد.

سازمان

هیئت یادشده پیشنهاد کرده است که سودیازبان حاصل از سرمایه‌گذاری در واحدهای وابسته و مشارکتهای خاص راهبردی از غیرراهبردی تفکیک و جداگانه گزارش شود.

مهدوی

در شرایط حاضر و مطابق استاندارد مورد استفاده، سودیازبان حاصل از سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری وابسته بر مبنای روش ارزش ویژه در صورتهای مالی تلفیقی با عنوان سهم گروه از سودیازبان شرکتهای وابسته در صورت سودیازبان تلفیقی منعکس و در یادداشت توضیحی نیز افشا می‌گردد.

چنانچه منظور از پیشنهاد هیئت انعکاس یک قلم جداگانه در صورت سودیازبان با عنوان سودیازبان حاصل از سرمایه‌گذاری در واحدهای وابسته و مشارکتهای خاص در واحد اصلی گزارشگر باشد، این موضوع بسته به اهمیت، ممکن است اطلاعات مفید در اختیار استفاده‌کنندگان قرار دهد. اما تفکیک سودیازبان حاصل از سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری وابسته راهبردی از غیرراهبردی، موضوع تازه‌ای است که بررسی آثار آن نیازمند تحقیق و بررسی است.

سازمان

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری پیشنهادهایی

اطلاعاتی استفاده‌کنندگان خارج از کشور، داشتن استاندارد گزارشگری مالی بر مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) پذیرفته و موثرتر خواهد بود.

استفاده‌کنندگان داخلی و به‌خصوص اشخاص حقیقی بازار سرمایه به‌طور عمده به میزان سودآوری و تقسیم سود نقدی در مجامع توجه خاص دارند و به‌صورت شهودی و حضوری به این موارد اشاره می‌کنند. به‌طور قطع، اشخاص حرفه‌ای و تحلیل‌گران صورتهای مالی به کلیه اقلام مندرج در صورتهای مالی توجه ویژه دارند که با افزودن اطلاعات آینده‌نگر نیاز اطلاعاتی این گروه از استفاده‌کنندگان نیز برطرف خواهد شد.

سازمان

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری تصمیم به تجدیدنظر در استاندارد حسابداری ۱ با عنوان «ارایه صورتهای مالی» گرفته است و در نظر دارد تا به نیازهای اطلاعاتی بازار سرمایه پاسخ بهتری بدهد. شما چه تغییراتی را در خور توجه استانداردهاگذاران می‌بینید؟

مهدوی

صورتهای مالی اساسی که بخش اصلی گزارشگری مالی را به‌خود اختصاص می‌دهد شامل گزارشی از وضع مالی (ترازنامه)، نتایج عملیات (صورت سودیازبان)، صورت تغییرات حقوق صاحبان سهام، و صورت جریان وجوه نقد می‌باشد که اطلاعات کامل و کافی در اختیار استفاده‌کنندگان قرار می‌دهند. بخش یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی از منظر تهیه‌کنندگان و حساب‌برسان مستقل بیشتر به قضاوت شخصی مرتبط و گره خورده است به‌طوری‌که بعضی به توضیحات مختصر و مفید اعتقاد دارند و بعضی به توضیحات تفصیلی. یادداشتهای توضیحی پیش‌بینی‌شده در استانداردهای بین‌المللی گزارشگرهای مالی توضیحات تفصیلی بسیار زیاد و گاهی غیرمفید مطالبه می‌کند که خارج از حوصله استفاده‌کنندگان به‌نظر می‌رسد. چنانچه در یادداشتهای توضیحات تفصیلی محدود به ارایه اطلاعات مرتبط و مفید خاص هر نگاه اقتصادی باشد و از نگارش اطلاعات اضافی و غیرمربوط پرهیز گردد، برای استفاده‌کنندگان کاربردی‌تر خواهد بود و قابلیت استفاده بیشتری خواهد داشت.

ندارند، اما به نوعی تکرار را تداعی می‌کنند که شاید درک آن برای گروه‌های مختلف استفاده‌کننده از صورتهای مالی به آسانی صورت نگیرد. بنابراین با نقطه آغاز سود عملیاتی در صورت جریانهای نقد، درک این گزارش آسان‌تر خواهد بود. با توجه به گستردگی ایجاد شده در یادداشت جریانهای نقد حاصل از عملیات و عطف متقابل یادداشت به صورت جریانهای نقد، به نظر می‌رسد ایجاد ارتباط برای برخی از استفاده‌کنندگان مشکل باشد.

سازمان

هیئت در نظر دارد که «معیارهای عملکرد مدیریت» را تعریف کند و پیشنهاد داده است که واحد تجاری ملزم به افشای معیارهای عملکرد مدیریت در یک یادداشت جداگانه باشد. آیا این اطلاعات می‌تواند در روش‌توساختن ارزیابی وظایف مباشرتی مدیریت موثر باشد؟

مهدوی

با توجه به این‌که در یادداشتهای توضیحی بخش تاریخچه و فعالیت، موضوع فعالیت اصلی هر بنگاه اقتصادی بر مبنای اساسنامه شرکت منعکس می‌گردد، به قاعده معیارهای عملکرد مدیریت در راستای تحقق بخشیدن به فعالیت اصلی شرکت است و ارتباط کمی عملکرد در قالب صورت سودیازیان انعکاس پیدا می‌کند. علاوه بر ارائه اطلاعات مذکور در قالب صورتهای مالی اساسی، گزارش فعالیت مدیریت (هیئت مدیره) در راستای انجام وظایف قانونی (الزامات قانون تجارت) تهیه و ارائه می‌گردد. همچنین در سالهای اخیر در

را در مورد **ارایه هزینه‌های عملیاتی به روش «ماهیت هزینه» و روش «کارکرد هزینه»** **ارایه داده و برای انتخاب بین دو روش مبنای تعیین کرده است و در نظر دارد استفاده از یکی از این دو روش را از حالت اختیاری به حالت اجباری تغییر دهد.**

مهدوی

شرکتهایی که دارای شرکتهای فرعی می‌باشند و موظف به تهیه صورتهای مالی تلفیقی هستند به دلیل این‌که ممکن است فعالیت شرکتهای فرعی در یک گروه (تلفیق) متفاوت و مختلف باشد، در ارایه هزینه‌های عملیاتی به روش ماهیت هزینه، خاصیت تجمیع و تلفیق را از دست خواهند داد و یا دست‌کم نمی‌توان ارتباط معنادار بین اقلام هزینه ایجاد کرد و در نتیجه نیاز به انعکاس خط‌ردیفهای متعدد برای عنوان هزینه‌ها در گزارش خواهد بود. به نظر می‌رسد انعکاس هزینه‌های عملیاتی به روش کارکرد هزینه مختصرتر و در نتیجه موثرتر باشد.

سازمان

بر اساس استاندارد کنونی، در صورت جریانهای نقد، در روش غیرمستقیم، نقطه آغاز برای گزارش کردن جریانهای نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی، در همه شرکتها یکسان نیست. بعضی از سود بعد از مالیات شروع می‌کنند و برخی از سود عملیاتی. هیئت پیشنهاد کرده است سود عملیاتی تنها نقطه آغاز در روش غیرمستقیم برای گزارش جریانهای نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی باشد. اهمیت این موضوع چیست؟

مهدوی

به نظر می‌رسد پیشنهاد هیئت در این مورد بسیار مناسب و کاربردی باشد. چراکه در یادداشتهای همراه، جریانهای نقد حاصل از عملیات، از سود خالص شروع و به خالص جریانهای نقد حاصل از عملیات ختم می‌شود و صورت جریانهای نقد، با خالص جریان نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی شروع می‌شود که با توجه به انجام تعدیلات در نقد حاصل از عملیات، برخی از اقلام، به عنوان نمونه هزینه مالیات بردارم و پرداخت‌های نقدی بابت مالیات بر درآمد و یا هزینه‌های مالی و سود پرداختی بابت تامین مالی، به رغم این‌که ماهیت یکسان

اطلاعات آینده‌نگر

بیش از اطلاعات مالی تاریخی

مورد نیاز استفاده‌کنندگان

خواهد بود

به نظر می‌رسد

انعکاس هزینه‌های عملیاتی

به روش کارکرد هزینه

مختصر تر و در نتیجه

موثر تر باشد

کند، تهیه‌کنندگان اطلاعات مالی، استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی، و مراجع نظارتی با چه چالشهایی در دوره استقرار روبرو خواهند بود؟

مهدوی

پذیرش هر تغییری سخت و چالشهایی به همراه خواهد داشت که تغییر در استانداردهای حسابداری نیز از این اصل مستثنی نیست. برای اجرای صحیح تغییرات ایجاد شده در استاندارد، به قاعده باید زمان‌بندی اجرای استاندارد جدید به‌گونه‌ای تعیین شود که فرصت کافی برای مطالعه و آموزش آن وجود داشته باشد و از طرفی مراجع نظارتی و به‌ویژه حسابرسان مستقل نیز می‌بایست در اجرای صحیح آن با تهیه‌کنندگان همکاری و همراهی داشته باشند. در صورتی که اکثر سرفصلهای صورتهای مالی اساسی شامل صورت وضعیت مالی و صورت سودیازیان تغییرات در خورتوجهی نداشته باشند و صرفاً نحوه انعکاس آنها تغییر یابد برای استفاده‌کنندگان حرفه‌ای از صورتهای مالی چالش خاصی به همراه نخواهد داشت و گروه‌های مختلف استفاده‌کنندگان بر حسب نیازشان می‌توانند از این تغییرات در صورتهای مالی منتفع گردند.

ساز

تجربه ما نشان می‌دهد که مدیران مالی و اعضای مالی هیئت مدیره شرکتها، حضور کمتری در تحولات و رویدادهای حسابداری کشور دارند. از این که دعوت ما را پذیرفتید و در این گفتگو شرکت کردید و دیدگاه‌تان را در اختیار خوانندگان نشریه حسابرس قرار دادید سپاسگزاری می‌کنیم.

سطح شرکتهای بورسی گزارش تفسیری مدیریت که به‌طور عمده دربرگیرنده معیارهای عملکردی شرکت می‌باشد نیز تهیه می‌شود. چنانچه هدف از این پیشنهاد ارزیابی کمی عملکرد مدیریت برای یک دوره مشخص باشد، داشتن یادداشتی با عنوان گزارش مقایسه بودجه و عملکرد و تحلیل میزان تحقق آن ممکن است موثر باشد.

ساز

در تجربه شما، در ارتباط با استاندارد ارایه صورتهای مالی، و برای افزایش کیفیت و محتوای اطلاعاتی صورتهای مالی، آیا نیازی به تغییر وجود دارد؟

مهدوی

با عنایت به این‌که به‌نظر می‌رسد استانداردهای بین‌المللی حسابداری به‌استثنای بخش مالیاتی آن که به قانون مالیات هر کشور مربوط است از جامعیت لازم برخوردار است، به‌طور قطع نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان ایرانی را نیز پوشش خواهد داد. آنچه در شرایط حاضر درخصوص شرکتهای سرمایه‌گذاری، بین استاندارد حسابداری ملی ایران و استاندارد بین‌المللی تفاوت عمده وجود دارد و تا حدودی تغییر آن چالش‌برانگیز می‌باشد، بحث شناسایی سود حاصل از سرمایه‌گذاری خواهد بود. استانداردهای ملی استثنا قائل شده است و به شرکتهای فرعی که مجمع عمومی عادی سالانه آنها بعد از تاریخ سال مالی شرکت سرمایه‌گذار برگزار می‌شود، اجازه داده است تعدیل و سود ناشی از سرمایه‌گذاری در شرکتهای فرعی به تاریخ سال مالی شرکت سرمایه‌گذار شناسایی گردد که چنانچه در این استثنا تغییری حاصل شود، به‌طور قطع برای اولین سال اجرای استاندارد، شرکتهای سرمایه‌گذاری را با چالش بزرگ به‌ویژه در قبال سهامداران حقیقی مواجه خواهد ساخت؛ مگر این‌که استثنای در نظر گرفته شده همچنان به‌قوت خود باقی بماند و روند نحوه شناسایی سود حاصل از سرمایه‌گذاری در شرکتهای فرعی با اجرای استاندارد جدید تغییر نیابد.

ساز

اگر برحسب نیاز و مطابق با فرایند انجام کار، استاندارد حسابداری مربوط به ارایه صورتهای مالی با توجه به نکاتی که درباره آن صحبت کردیم، تغییر